

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Sect. Vlt. Argumenta adversaria solvuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

duci, & esse, quia non habet rationem formalem possibilitatis; nam si illam haberet, omnipotentia Dei posset ei dare esse, & existere; ergo illud quod non habet possibilitatem, non potest iterum redire: sed possibilitas dum destruitur non habet possibilitatem, quia nec habet seipsam, nec habet aliam possibilitatem, non habet seipsam, quia destructa est in illa possibilitate; sed album dum destruitur in esse albi non habet illam albedinem, & existentia dum destruitur non habet esse existentiam, in qua destructa est; ergo similiter possibilitas dum destruitur non habet esse possibilitatis, & etiam, quia si est possibilitas, dum destruitur, possibilitas erit simul cum suo contradictorio, quia contradictorium possibilitatis est dum destruitur possibilitas, nec habet aliam possibilitatem, quia una possibilitas non habet aliam ex eo quod ad unam rationem formalem non datur alia, sicut ad visibilitatem non datur alia visibilitas, & ad actionem & unionem non datur alia actio & unio, alias procederet in infinitum in possibilitatibus; & ratio evidens à priori est, quia possibilitas est primum esse seu prima radix, & primum fundamentum ac totale principium totius esse; sed ad primam radicem, & primum principium ac primum esse non datur aliud esse aliud principium, sicut ad primum fundamentum non datur aliud fundamentum, seu alia radix à qua accipiat esse tale primum esse, quia iam illud esset primum, & non esset primum esse; unde destructo primo esse, & prima radice essendi, nec prima radix nec primum esse iterum possunt habere esse, quia non datur aliud, ratione cuius pullulet, & iterum reviviscat illa prima radix, & primum esse destructum.

113) Exemplis illustratur clarissimis, si per impossibile Deus nunc destrueretur, nunquam posset habere esse, quia ex eo quod est primum esse, & prima radix non habet aliud esse nec supponitur aliud esse, in virtute cuius Deus destructus haberet iterum esse de novo; nam cum Deus ex eo quod sit primum esse non sit ab alio sed à se, non potest iterum habere esse si semel destruitur in suo esse; nam si ab aliquo haberet esse, vel esset à se vel ab alio; non à se quia ipse non est ex eo quod destructus sit, ac proinde non habet esse, & cum nemo det quod non habet, ipsum sibi non poterit dare esse, quod non habet.

114) Nec ab alio, quia primum esse seu primum principium ex eo quod independens ab omni alio sit, non potest ab alio accipere esse, alias esset ab alio, & non ab alio; esset primum, & non primum esse; dependeret, & non dependeret ab alio, quæ omnia sunt absurda immediate opposita evidentissimo illo principio, impossibile est idem simul esse, & non esse: ergo quod est prima radix essendi, si semel destruitur, nullo modo potest redire; ac proinde redire omnino impossibile: sed possibilitas rei seu esse possibile est prima radix, primum fundamentum, primum principium totius esse à se ipso; ergo si semel supponatur destrui manet non possibile, & impossibile, ac proinde nunquam poterit redire.

115) Clarus exemplum, si amputentur, & scindantur rami arboris, vel brachia vitis, ut in more possum esse lipis ac consoribus notum est, possunt rami iterum pullulare, imo quotidie pullulant ac gemmant vites in virtute radicis permanentis; si autem evellatur radix, & destruitur ipsa arbor vel vitis, quia est primum fundamentum,

& primum principium totius esse vitis vel arboris, nec rami nec radix possunt iterum pullulare, & ratio evidens est, quia cum radix sit primum esse illius arboris seu vitis, & quatenus tale non præsupponat aliud esse, quod conservetur, & permaneat destructa radice, in cuius virtute contineatur, & à quo possit iterum habere esse, ideo manifeste sequitur quod semel destructa, & evulsa radice non possit iterum radix pullulare, neque rami iterum redire, quod è contra evenit in ramis; rami autem seu brachia arboris dum amputantur, possunt iterum redire, quia præsupponunt, & relinquunt radicem conservatam, & permanentem in terra, in cuius virtute conservantur, & continentur rami, ratione cuius continentia possunt iterum redire ad esse propter esse radicis, quod supponunt; radix autem nullum aliud præsupponit esse cum sit primum esse à quo possit habere esse, & ideo nullo modo potest iterum enasci seu pullulare; unde semel destructa radice redditur impossibile naturaliter reviviscencia arboris; sed possibilitas in esse possibilitatis, quatenus distinguitur ab existentia est prima ratio à se ut Deus, & est prima radix omnis rationis essendi; ergo destructa semel possibilitate, non poterit iterum redire, licet existentia tam negativa quam positiva etiam si semel destruantur, quia sunt quasi rami possibilitatis possint redire in virtute possibilitatis non destructæ.

SECTIO VLTIMA.

Argumenta adversaria solvuntur.

AD locum Aristotelis: probatur prima sententia, Respondetur concedendo quod Aristoteles diceret aliquam entia esse solum potentia, ut possibile in statu possibilitatis, quia non est actu ens cum sit potius negatio entitatis positivæ, quia cum actu ens constituatur per existentiam, & possibile in statu possibilitatis non habeat illam, sed potius dicat privationem existentia, quam potest habere, & cui potest coniungi ut constituat rem; ideo non est ens actu, sed ens potentia, quia est possibile ut coniungatur cum actualitate essendi; sed non debet hoc ita intelligi, ut dum dicitur non ens actu, intelligatur esse primario negationem existentia, sed potius ideo esse non ens actu, quia actu non habet entitatem actualem seu existentiam, per quam formaliter res in esse entis simpliciter actualis; hanc autem privationem existentia habet possibilitas separabiliter à se ipsa, quia est cum aptitudine habendi existentiam, sicut v.g. homo dicitur non videns, non ex eo quod homo sit primario, & formaliter negatio visus, cum evidenter constet non esse negationem sed potius positivum animal rationale, vocatur autem non videns ex eo quod habeat actualiter, accidentaliter tamen, & separabiliter negationem visus per modum formæ existentis in homine, & quia forma quomodocumque sit in subiecto denominet illud, non mirum quod possibile denominetur non ens actu, non quia essentialiter primario ac formaliter sit negatio existentia, sed quia pro statu illo separationis ab existentia habet negationem talis existentia, quæ negatio destruitur adveniente in tempore existentia, & hæc improprie, & lato modo solet dici status possibilitatis, cum talis propriè non sit, quod

quod patet clarissime, quia v.g. status animæ rationalis non dicitur proprie ac formaliter ipsa privatio unionis, licet lato etiam modo dici soleat status separationis animæ, & tunc etiam dicitur status coniunctionis animæ quando anima est unita, & in hoc sensu nec separationis status solum per antonomasiam dicitur status animæ, nec coniunctionis status dicitur talis per antonomasiam, licet status coniunctionis proprius sit animæ rationali, cum in statu coniunctionis adipiscatur ac consequatur suum finem naturalem constituere nimirum hominem.

117 Status itaque proprius animæ rationalis, est actualis eius existentia, seu actualitas propria indistincta à parte rei ab essentia actuali ipsius animæ, ut ait Divus Thomas 1. parte quæst. 75. & prima secunda, ac tandem secundo contra Gentes: ergo similiter negatio unionis cum existentia seu privatio illius non potest dici status possibilitatis, cum potius status possibilitatis deberet dici per Antonomasiam coniunctio cum existentia, cum in eo statu perficiatur possibilitas acquiratque suam ultimam perfectionem ac finem constitutendo rem creatam in suo esse.

118 Itaque status possibilitatis est propria actualitas negativa, secundum quam denominatur actu ab æterno possibilitas, & vocatur à multis existentia negativa illius, minimeque distincta à parte rei ab ipsa possibilitate, quia sicut in rebus positivis actualitas non distinguitur ab essentia positiva actuali, sic similiter in rebus negativis, ut videre est in cæcitate, & tenebris, quarum existentia negativa, seu actualitas non distinguitur à parte rei ab ipsa essentia actuali cæcitatibus, & tenebrarum, & eodem modo contingit in vacuum supra cælum: ergo possibilitas ab æterno habet suam actualitatem à qua formaliter constituitur in esse actualis possibilitatis, & denominatur actu possibilitas ab æterno, quæ actualitas negativa in tali possibilitate non distinguitur ab ipsa possibilitate, seu essentia illius, quæ nihil aliud est nisi possibilitatem esse actualem negationem aptitudinis positive ad existendum.

119 Ad primam rationem distinguo consequens; possibile est actu non ens, id est non includit actu aliquid positive entitatis, concedo; non est ens actu, id est, est negatio formaliter intrinsece, & primario actualitatis, & positive existentie nego, v.g. cæcitas actu non est ens, quia nihil positivum habet in se, nihilominus tamen primario non est negatio existentie, sed potius negatio visus; ad minorem eodem modo responderetur: ad consequentiam distinguo, est formaliter negatio entis, id est existentie vel totius latitudinis entitatis, nego; est negatio aptitudinis positive ad existendum primario, concedo; ad probationem eodem modo responderetur.

120 Ad secundam rationem concedo totum antecedens, & consequens si de esse secundum quid loquatur; conceditur item minor, & consequentia, & maior postea posita, negatur minor ut patet ex supradictis; ad probationem nego suppositum illius, quod negatio illa, videlicet quæ possibilitas est, debeat esse respectu illius, quod aut habet actu, aut potest habere: sed potius respectu illius, quod nec habet, nec potest habere, id est respectu aptitudinis positive ad existendum, semper enim negatio propria, & essentialis in aliquo subiecto est respectu illius, quod impossibile est respectu talis subiecti, vel est negatio peccati,

creaturæ, & accidentis in Deo, in quo distinguitur negatio à privatione proprie sumpta, quia privatio in subiecto arguit capacitatem, & potentiam in illo ut habeat id cuius privatione afficitur.

Ad confirmationem transeat antecedens, & concedo consequentiam, illa autem solutio sicut non est pro nobis, ita neque eius oppugnatio est contra nos, quia possibilitas in nostra sententia non est primario immediate formaliter negatio existentie.

QVÆSTIO II.

Utrum possibilitas sit quid positivum.

SECTIO I.

Sententia contraria cum suis probationibus.

PRIMA igitur sententia in hac re est, quæ asserit ens possibile esse aliquid positivum: sed in explicando hoc positivo variant illius patroni, primo igitur Pater Albertinus tom. 2. quæst. 1. asserit probabiliter affirmari posse, essentias creaturarum in statu possibilitatis non esse omnino nihil, nec habere solum esse potentiale in causa: sed ab æterno habere etiam esse in terminum positivum actuale, & absolutum quidditativum suæ essentia; atque adeo ab æterno solum fuisse negationem existentie exercita, non vero negationem essentia eo modo quo affirmant Thomistæ, quod in materia prima nunc datur tota essentia illius, datur tamen negatio existentie quam habitura est eadem materia prima sub forma equina, & per consequens eadem materia prima entitative, & formaliter secundum suam intrinsecam, & essentialia, quæ est sub una forma, manet postea sub alia; ita ut tantum mutet existentias, quæ sunt quasi status ipsius materie primæ; ita similiter asserit Albertinus quod eadem essentia entitative formaliter, & intrinsece, quæ erat sub statu possibilitatis sit postea sub statu existentie tantum permutationem statuum, qui sunt extra essentiam rei. Deinde asserit conclus. 2. hoc esse actuale essentia esse à parte rei extra intellectum divinum nullo modo causatum ab illo efficienter, quod statuit contra Scotum.

Secundo Basilius Ponze Augustinianus variarum disputationum, parte 1. quæst. 8. cap. 8. asserit possibilitates rerum esse ipsas entitates rerum à se ipsis extra causas existentibus, eatenus solum distinctas in statu possibilitatis, quatenus diversa prædicata vel diverso modo eadem prædicata illis attribuuntur; itaque author iste asserit illud esse positivum creaturarum possibile esse à se independentem à Deo actualiter, licet sit dependens possibiliter, & per possibilem dependentiam, & causalitatem seu in actu signato, & non in actu exercito, ut alij asserunt, atque ideo asserit esse illud positivum potentiale, distinctum realiter ab esse Dei, ut unum ens positivum ab alio ente positivo.

Hanc Basilij sententiam videtur sequi Pater Granado tom. 2. in primam partem, tract. de divina potentia, disput. 7. sect. 2. quatenus illam maxime laudat,